



Y-blokka – reguleringsforslag til behandling i Oslo bystyre

Regjeringen har uttalt at Oslo kommune er en viktig samarbeidspartner ved planlegging av nytt regjeringskvartal. Bystyret har dermed en unik mulighet til å bringe prosessen inn på et bedre spor. Fortidsminneforeningen oppfordrer bystyret til å vektlegge følgende momenter.

Internasjonal verneverdi

Y-blokkas verneverdi er solid begrunnet, også internasjonalt:

- foreslått fredet som del av landsverneplanen for FAD i juni 2011, jf. kgl.res. 01.09.2006
- Europa Nostra, nominert til «The 7 Most Endangered 2016», utvalgt av en internasjonal fagkomité til kortlisten over de 14 mest truede kulturminnene i Europa
- ICOMOS International Heritage Alert 28. september 2016, jf. forslag juni 2015
- The 20th Century Society – Y-blokka er månedens kulturminne i mai 2016

Mangelfull konsekvensutredning – klimabløff og oppkappet kunst

I KU redegjøres for klimagevinst ved redusert energibruk i driftsfasen, ved transport i en samlet lokalisering av regjeringsfunksjonene, og ved bruk av klimaeffektive materialer, målt mot dagens situasjon. Anleggsfasen og rivebelastningen er *ikke* inkludert. Dette er ikke et klimaregnskap i et livsløpsperspektiv, som forutsatt i planprogrammet – det er grønnvasking uten klimagevinst. Riksantikvaren/Rambøll redegjorde i 2013 for hvordan betongkonstruksjonen kan oppgraderes til passivhusstandard. Bevaring av Y-blokkas 21 905 m² er opplagt mer bærekraftig enn å erstatte bygningen med en ny A-blokk på ca. 12 000 m².

I KU er det «foreløpig ikke vurdert hvorvidt og hvordan» Picassos to kunstverk «lar seg demontere, flytte og konserveres». Trolig vil flytting av «Fiskerne» på over 100 m² og ca. 100 tonn innebære at den sages i deler, som påpekt av Rambøll i 2013. Dette er uakseptabelt. Picassos internasjonalt viktige verk må bevares som en integrert del av arkitekturen – på Y-blokka.

Demokrati og politisk overtramp

Regjeringen bestemte seg for riving av Y-blokka alt for tidlig i prosessen og i strid med råd fra de etablerte fagmiljøene (kommunale etater, Riksantikvaren, KLD, Fortidsminneforeningen m.fl.). Saken unntas demokratisk behandling gjennom planprosess og arkitektkonkurranse. Dette er ikke uttrykk for mer demokrati. En åpenbart god mulighet er ikke tilstrekkelig undersøkt.

Tvilsomme argumenter for riving

Regjeringens argumenter for riving har variert, fra merkostnader til byrom, klimabelastning, sikkerhet mv. Argumentene holder ikke, de synes vikarierende for et politisk ønske om riving. I planforslaget hevdes at Y-blokka må rives for å bygge en forsterket kulvert over Ring 1. Kulvert og bevaring kan åpenbart kombineres, likeså utvikling av gode, grønne byrom innenfor Y-blokkas krumme armer, men ingen gis nå anledning til å prosjektere en løsning med bevaring.

Ansvarlig snuoperasjon

Riving og nybygg gir mindre areal, større klimabelastning, dårligere byrom og tap av et uerstattelig og betydningsfullt kulturminne. Vi mister Picasso'en som en attraksjon i bybildet. Kommunen bør lytte til fagetatene – forutsette bevaring av Y-blokka og få regjeringen til å snu. Riving vil være en internasjonal skandale, som setter Norge i vanry som kulturnasjon.